

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2019**

Głogów, październik 2018

Spis treści

I WSTĘP	2
II PODSTAWA PRAWNA	3
III BENEFICJENCI PROGRAMU	3
IV KOORDYNATOR PPROGRAMU.....	4
V DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GŁOGOWIE...	4
1. Sytuacja demograficzna Głogowa.....	4
2. Używanie alkoholu.....	4
2.1 Dostępność alkoholu.....	5
2.2 Dorośli a alkohol.....	6
2.3 Młodzież a alkohol.....	15
3. Substancje psychoaktywne.....	16
4. Przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym.....	20
5. Nietrzeźwość w miejscach publicznych.....	22
VI CELE GŁÓWNE, SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA PROGRAMU.	24
VII HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ.....	31
VIII WNIOSKI.....	35
IX SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI.....	37
X ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH	37
XI ZASADY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE REALIZACJI ZADAŃ	38
XII WYKAZ TABEL.....	39
XIII WYKAZ WYKRESÓW.....	40

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dn. 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487) oraz w obszarze profilaktyki narkomanii, które wynikają z art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1030 ze zm.) do zadań własnych gminy należą prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu, a także zadania związane z ograniczeniem występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania środków psychoaktywnych. Zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13.1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 stanowi kontynuację i uzupełnienie prowadzonych wcześniej zadań własnych gminy w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i profilaktyce. Ponadto w świetle ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym zarówno zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, jak i zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, realizowane są w oparciu o cele Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Głównym założeniem Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska

picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Zadania wynikające z dwóch odrębnych przepisów prawa w jednym Programie podyktowane są faktem, iż do znacznej części problemów wynikających z używania alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne.

II. PODSTAWA PRAWNA

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 1492);
- Narodowy Program Zdrowia na 2016 – 2020;
- Rekomendacja Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania, finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. BENEFICJENCI PROGRAMU

Gminny Program jest skierowany do wszystkich mieszkańców Gminy Głogów, którzy spotykają się ze zjawiskiem nadużywania alkoholu, narkotyków i jego konsekwencjami.

W szczególności beneficjentami są:

- dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzice, opiekunowie,
- osoby dorosłe zagrożone uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i ich rodziny,
- osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i ich rodziny,
- osoby współuzależnione, Dorosłe Dzieci Alkoholików i ofiary przemocy w rodzinie,
- osoby zawodowo zajmujące się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IV. KOORDYNATOR PROGRAMU

Koordynatorem i podmiotem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację Programu jest Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie. Finansowanie zadań oparte jest na środkach własnych samorządu gminy, należy jednak zaznaczyć, że głównym źródłem finansowania są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wszelkie zadania związane z profilaktyką problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii mogą być realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi, które w swoim statucie mają zawarte powyższe działania.

V. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GŁOGOWIE

Dane dotyczące diagnozy problemów uzależnień w Głogowie zostały opracowane na podstawie danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Ponadto pozyskano informację od lokalnych podmiotów współpracujących w realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Sytuacja demograficzna Głogowa.

Liczba mieszkańców miasta Głogowa zameldowanych na pobyt stały wynosiła **64. 939 osób** (raport demograficzny, stan na 31.12.2017r. –

<http://www.miasto.glogow.org/miasto/index.php/raport-demograficzny>).

Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

- ilość mieszkańców (z podziałem na płeć) zameldowanych na pobyt stały wynosi: **kobiety – ok.34 tys., mężczyźni – ok. 31 tys.**
- Na terenie naszego miasta zameldowanych jest na pobyt stały **588** dzieci (chłopców 300, dziewczynek 288) **urodzonych w 2017 roku.**
- **Zmarło 580** osób (zameldowanych na pobyt stały).

W porównaniu z rokiem 2016 liczba mieszkańców (zameldowanych na pobyt stały) zmalała o **585** osób (stan na 31.12.2017r. dane- Urząd Miasta Głogowa)

2. Używanie alkoholu.

Poziom spożycia alkoholu w populacji przedstawiany jest najczęściej za pomocą wskaźnika spożycia stuprocentowego alkoholu na osobę (100% alkohol). Dane Państwowej Agencji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż w Polsce wśród spożywanych napojów alkoholowych najwyższy odsetek stanowi piwo. W 2016 roku spożycie piwa w litrach na 1 mieszkańca kraju wynosiło 5,47 litra i w stosunku do roku 2000 nastąpił wzrost o 1,79 litra. Natomiast spożycie 100% alkoholu na jednego mieszkańca w Polsce w 2016r. wynosiło 9,37 l.

2.1. Dostępność alkoholu.

Jednym z głównych czynników wpływających na wielkość spożycia alkoholu jest jego dostępność, zarówno w wymiarze ekonomicznym, jak i fizycznym. Według PARPA zaobserwowano spadek wydanych w całej Polsce zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2017r. - wydano 322 671 zezwoleń, natomiast w 2016r. wydano 343 137 zezwoleń.

W Głogowie w roku 2017 wydano 129 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Tabela 1 przedstawia dane liczby limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Tabela nr 1. Liczby limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

	2015	2016	2017
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	150	150	150
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	120	120	120
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	140	139	125
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	73	67	62
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	129	126	119
Punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	39	41	39

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Głogowie (pismo z dnia 04.09.2018 r.)

Warto zauważyć, że dostępność punktów z alkoholem w Głogowie jest nadal na wysokim poziomie, mimo dostrzegającego spadku liczby punktów sprzedaży (średnio o 7 punktów 2016 -2017).

2.2 Dorosli a alkohol.

Statystyki pokazują, że Polacy piją coraz więcej alkoholu. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol wpływa na ponad 200 rodzajów chorób i znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia. Nie musimy być uzależnieni, aby alkohol negatywnie wpływał na nasze zdrowie. Osoby, które mają problem z alkoholem mogą stanowić zagrożenie nie tylko dla siebie, ale też dla innych. Dlatego tak ważne są działania edukacyjne, profilaktyczne i terapeutyczne w zakresie uzależnienia od alkoholu (<https://www.gov.pl/zdrowie/alkohol> dostęp: 28 sierpnia 2018).

Na terenie Miasta Głogowa działają instytucje i organizacje, które udzielają wsparcia i pomocy osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom. Są to działania w zakresie profilaktyki. Poniżej przedstawiono dane liczbowe oraz zakres udzielanego wsparcia na podstawie pozyskanych informacji od poniższych podmiotów.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Skarbnik” w Głogowie

Tabela nr 2 przedstawia informacje z podjętych i podejmowanych działań na rzecz trzeźwego życia.

Tabela nr 2. Podjęte i podejmowane działania na rzecz trzeźwego życia przez KA „Skarbnik” w Głogowie.

Działania na rzecz osób z problemem alkoholowym	2017		
	Razem	Kobiety	Mężczyźni
Grupa samopomocowa AA „Ogniwo”	17	5	12
Grupa samopomocowa AA „Jest sposób” zaprasza na spotkania Grupę AA „Nadzieja” grupę wolnościową z	30	4	26

Zakładu Karnego			
Grupa samopomocowa „Źródełko”	25	6	19
Grupa uzależnionych	6	0	6
Grupa uzależnionych-nawroty	6	4	2
Grupa terapeutyczna współuzależnień	5	5	0
Grupa samopomocowa współuzależnionych Al. - Anon	18	18	0
Razem:	107	42	64

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Klubu Abstynenta „Skarbnik” w Głogowie (pismo z dnia 31.08.2018 r.)

Na podstawie tabeli i wykresu możemy wyciągnąć następujące wnioski:

- Zwiększenie cotygodniowych cyklicznych działań na rzecz osób z problemem alkoholowym w roku 2017 (w porównaniu z rokiem 2016).
- Zwiększona liczba odbiorców podejmowanych działań o 43 osoby, czyli blisko 40% (w porównaniu z rokiem 2016).

Wykres nr 1. Działania na rzecz osób z problemem alkoholowym (porównanie roku 2016 i 2017).

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 2 i GPPiRPA i PN na 2018r.

Głogowski Szpital Powiatowy sp.z.o.o. Poradnia Leczenia Uzależnień

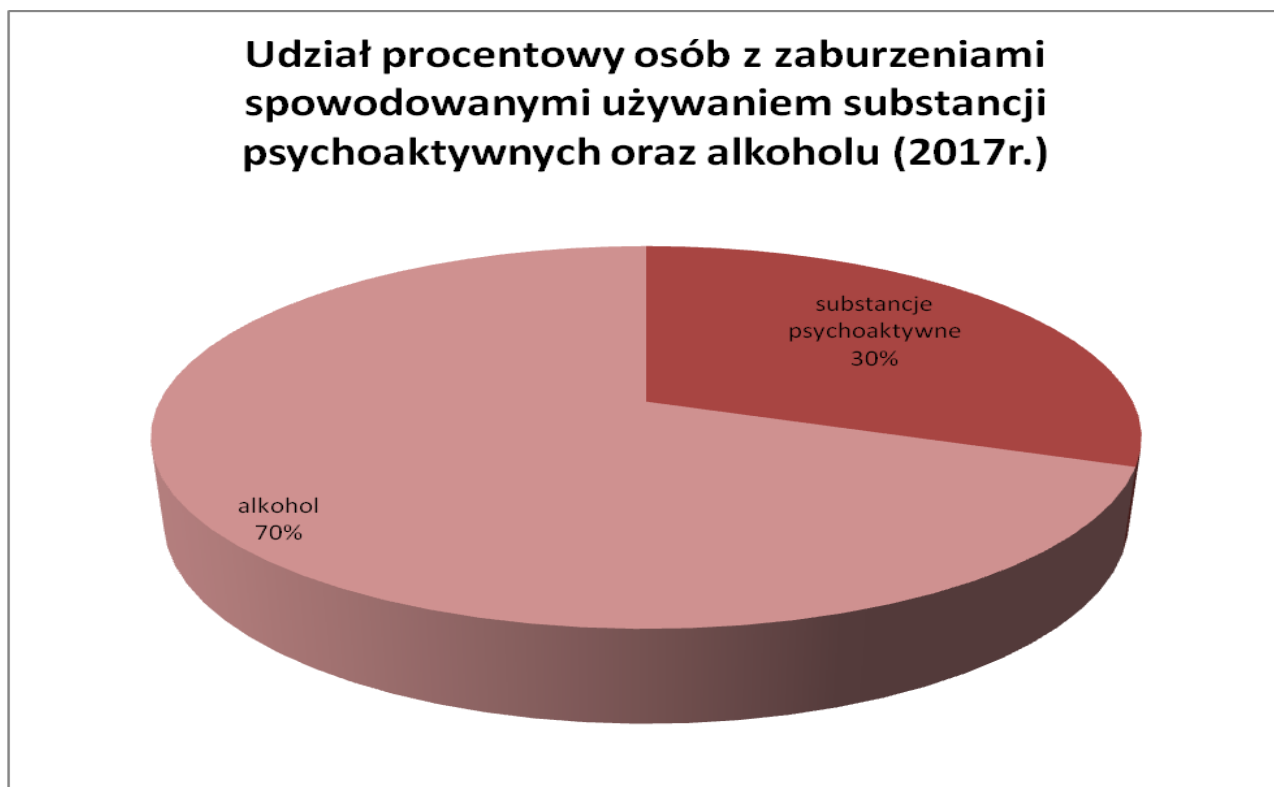
W tabeli nr 3 i nr 4 przedstawiono dane za 2017r. dotyczące liczby osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu z podziałem na płeć i wiek użytkowników.

Tabela nr 3. Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu – dorośli, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.

Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych		Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	
Kobiety	46	Kobiety	107
Mężczyźni	112	Mężczyźni	255
Razem:	158	Razem:	362

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Głogowskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o (pismo z dnia 20.09.2018 r.)

Wykres nr 2. Liczba osób, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu w 2017r.

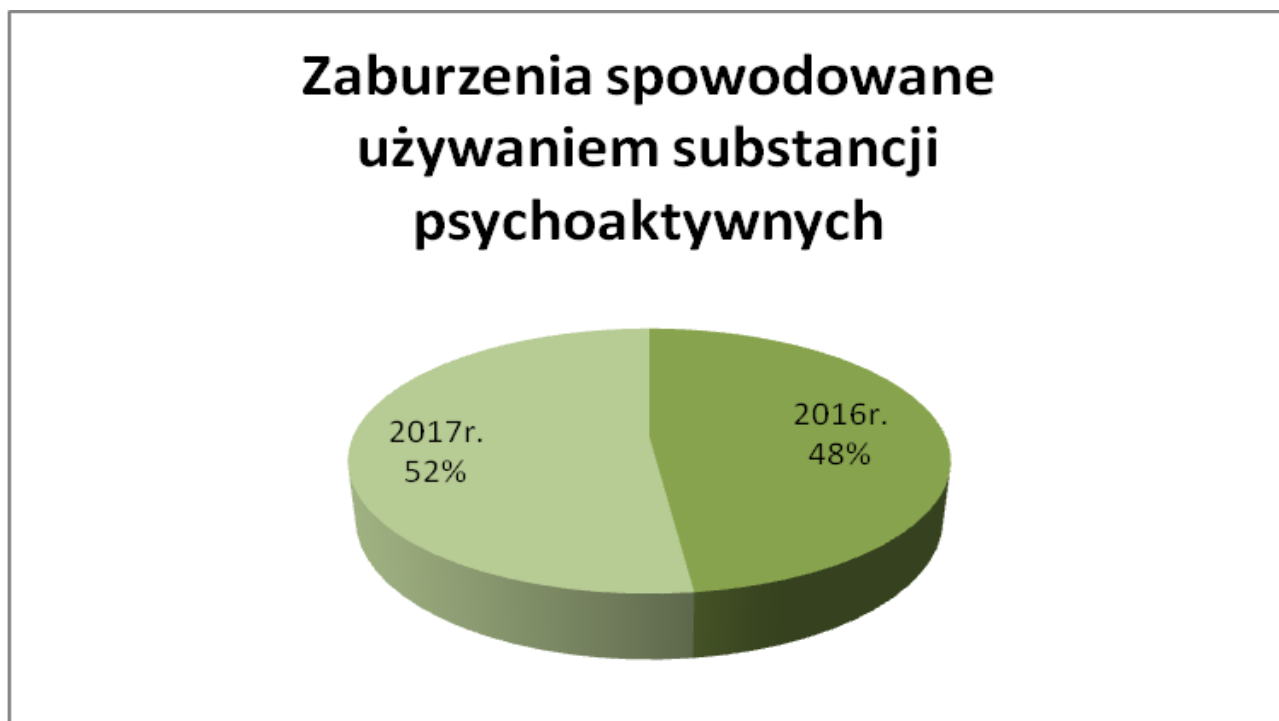
Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 3.

Tabela nr 4. Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu z podziałem na wiek, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.

Zaburzenia spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych			Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu		
Wiek	Liczba osób w 2017 r.	Liczba osób 2016 r.	Wiek	Liczba osób 2017 r.	Liczba osób 2016 r.
0 - 18 lat	12	15	0 - 18 lat	0	0
19 - 29 lat	49	36	19 - 29 lat	20	32
30 - 64 lat	90	82	30 - 64 lat	307	294
65 i więcej	7	6	65 i więcej	35	26
Razem	158	146	Razem	362	352

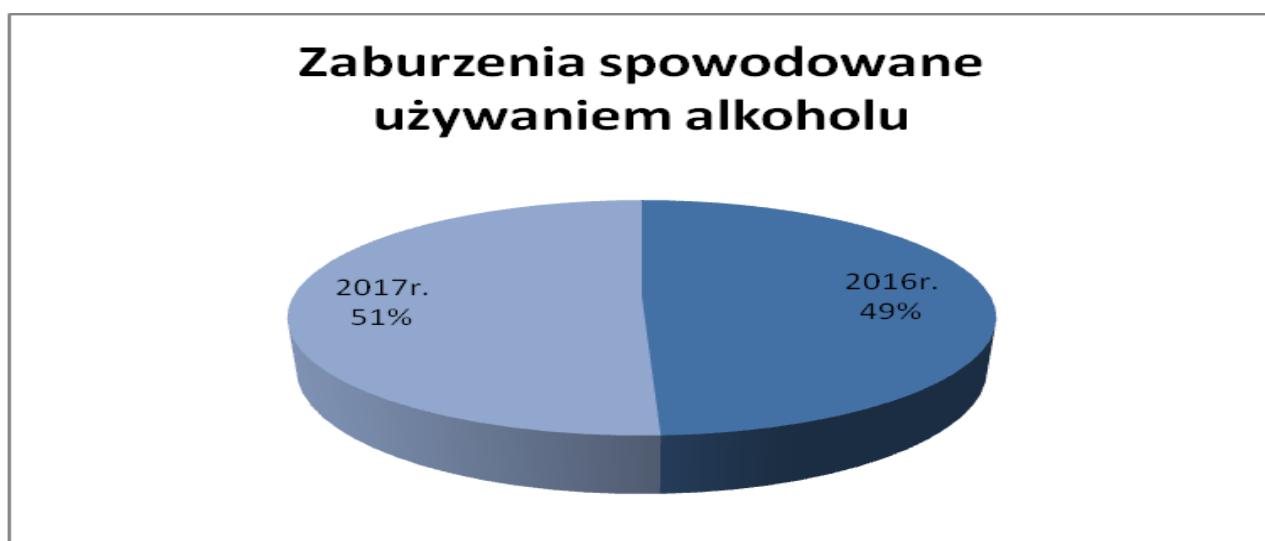
Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Głogowskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o (pismo z dnia 20.09.2018 r.)

Wykres nr 3. Ilość osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 4.

Wykres nr 4. Ilość osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 4.

Ponadto z danych uzyskanych z Głogowskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Głogowie – Centrum Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień, Poradnia Leczenia uzależnień wynika, iż **135 osób** przebywa na Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu, a także **40 osób** na Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela nr 5 przedstawia działania podejmowane przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób z problemem uzależnienia od alkoholu w 2017r.

Tabela nr 5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób z problemem alkoholowym.

Liczba członków rodzin z problemem alkoholowym, z którymi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła rozmowy	48
Liczba osób, w stosunku do których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu.	74
Liczba osób, z którymi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła rozmowy interwencyjno - motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu.	74
Liczba osób, wobec których Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do pojęcia leczenia odwykowego	25

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GKRPA (pismo z dnia 18.09.2018 r.)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie

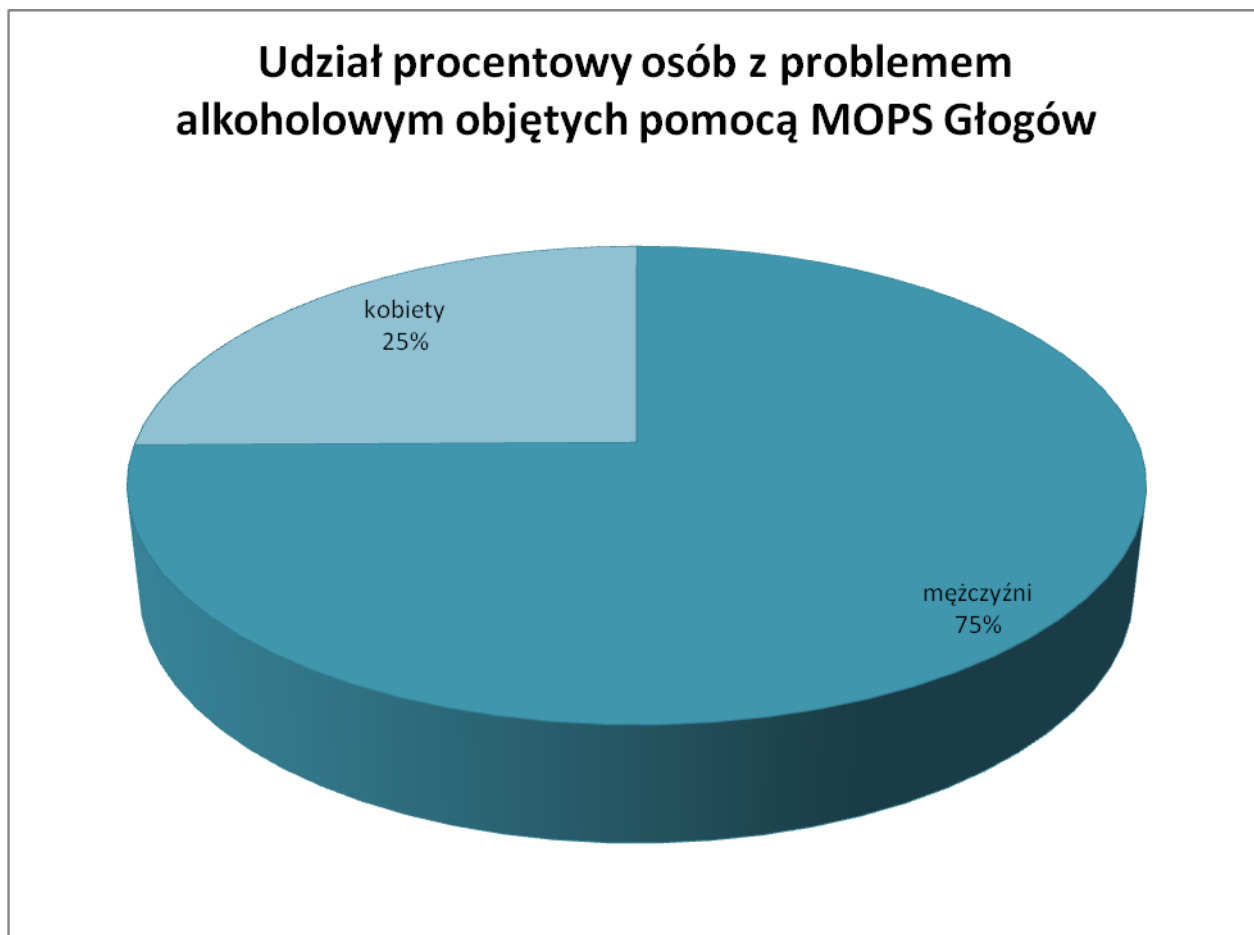
W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 143 osoby z problemem alkoholowym, z czego były to kobiety i mężczyźni w różnym przedziale wiekowym.

Tabela nr 6. Liczba osób z problemem alkoholowym objęte pomocą MOPS Głogów.

Osoby z problemem alkoholowym	Kobiety			Mężczyźni		
	36			107		
Łącznie	17 os. 19-40 lat	15 os. 41-65 lat	4 os po 66 r.ż	39 os. 19-40 lat	41 os. 41-65 lat	14 os po 66 r.ż
Razem	143					

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych MOPS (pismo z dnia 14.09.2018 r.)

Wykres nr 5. Liczba osób, u których wystąpił problem alkoholowy objętych pomocą MOPS Głogów.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 6.

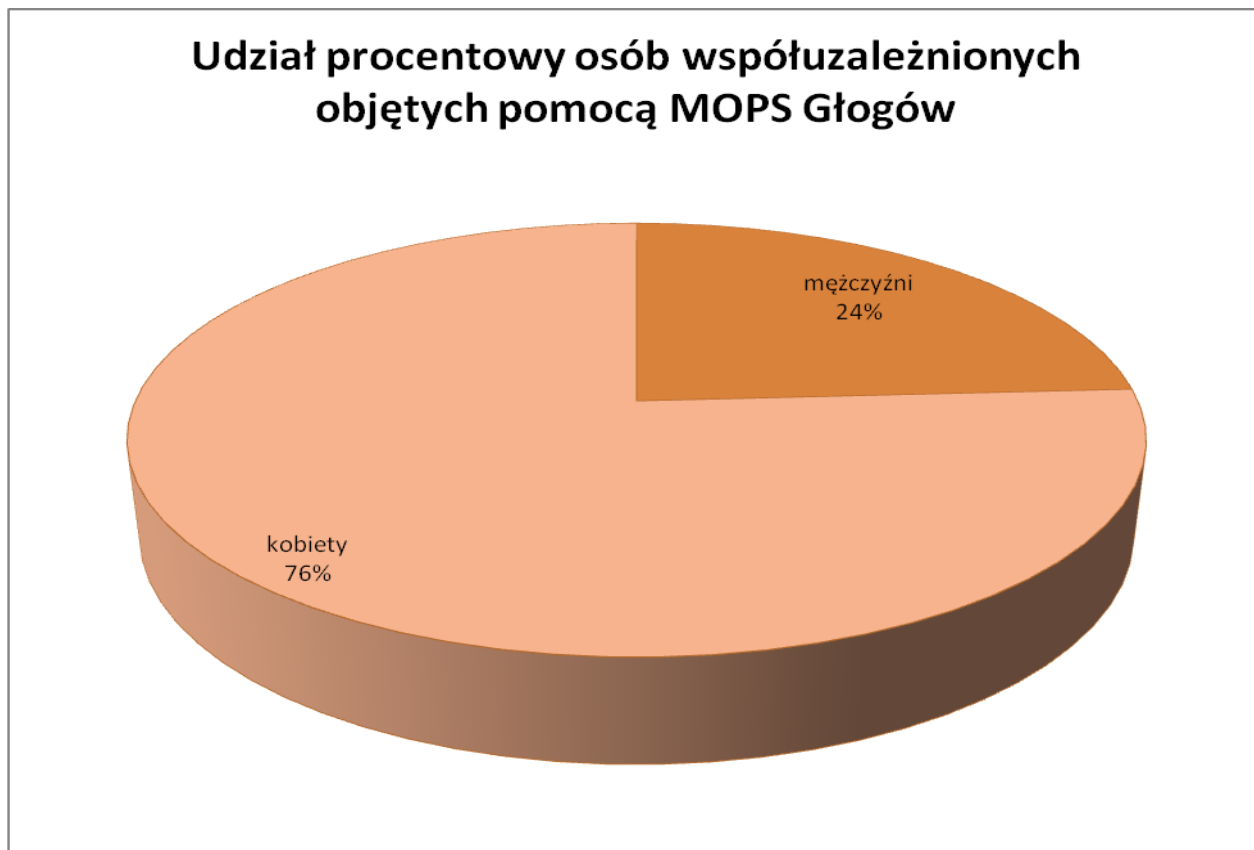
Natomiast wśród osób współzależnionych znajdowały się 83 osoby, wśród których 63 stanowiły kobiety, natomiast mężczyźni stanowili grupę 20 osób.

Tabela nr 7. Dane osób współzależnionych objętych pomocą MOPS Głogów

Osoby współzależnione	Kobiety			Mężczyźni		
	63			20		
Łącznie	25 os. 19-40 lat	24 os. 41-65 lat	14 os po 66 r.ż	12 os. 19-40 lat	6 os. 41-65 lat	2 os po 66 r.ż
Razem	83					

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych MOPS (pismo z dnia 14.09.2018 r.)

Wykres nr 6. Liczba osób współuzależnionych, które zostały objęte pomocą MOPS Głogów.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 7.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Działania podejmowane na rzecz osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w 2017 roku przedstawia tabela nr 8.

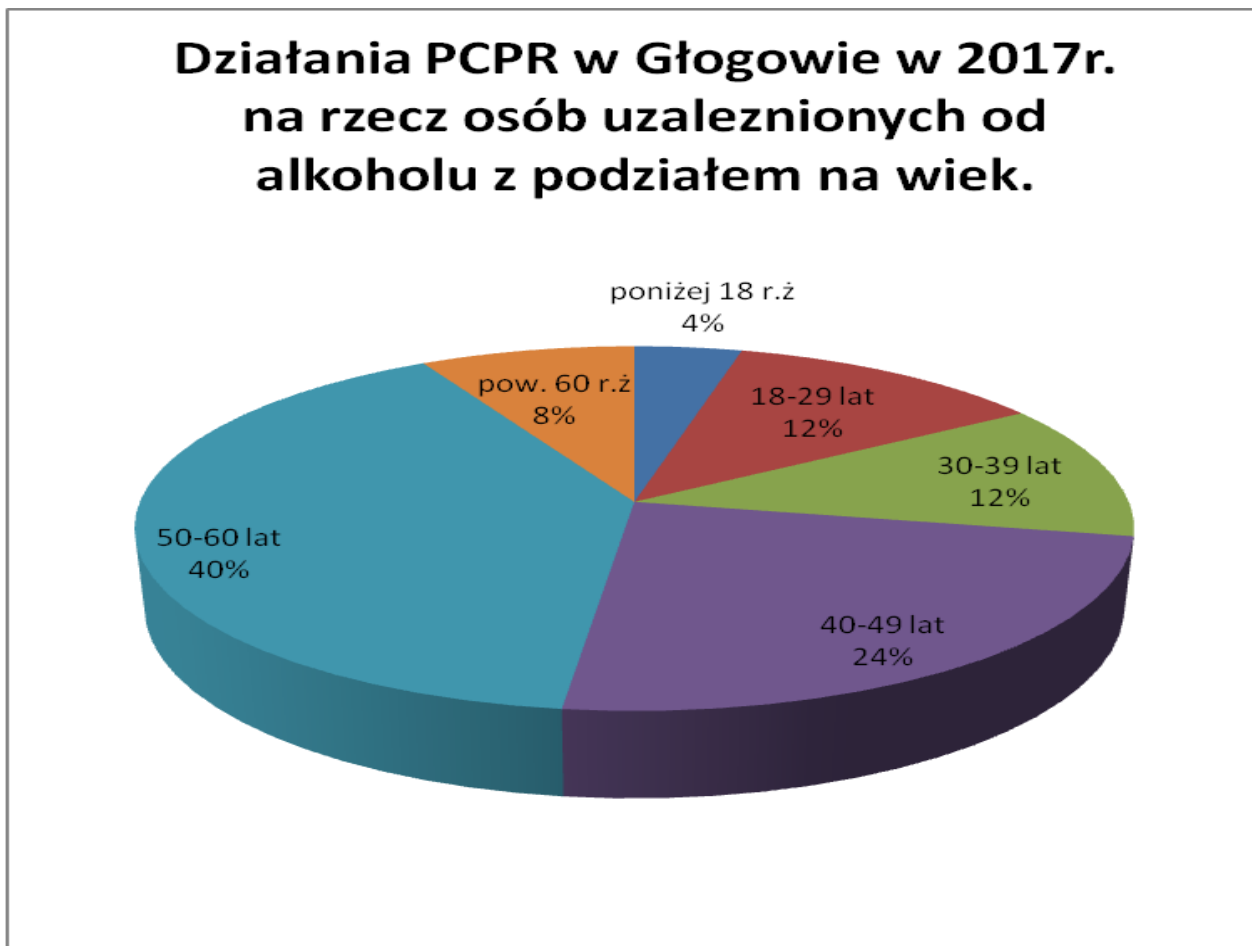
Tabela nr 8. Działania PCPR w 2017r. na rzecz osób uzależnionych od alkoholu.

Specyfika problemu	Liczba osób z podziałem na wiek
Osoby z problemem alkoholowym	Poniżej 18 r.ż – 1 os.
	18-29 r.ż. – 3 os.
	30-39 r.ż. – 3 os.
	40-49 r.ż. – 6 os.
	50-60 r.ż. – 10 os.
	Powyżej 60 r.ż. – 2 os.
Osoby z problemem współuzależnienia	18 r.ż -65 r.ż – 125 os.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych PCPR w Głogowie (pismo z dnia 12.09.2018 r.)

Powyższe dane wykazują, iż w 2017 roku skorzystało z pomocy 25 osób z problemem alkoholowym, w tym 1 osoba poniżej 18 roku życia oraz 125 osób z problemem współuzależnienia.

Wykres nr 7. Działania PCPR w Głogowie w 2017r. na rzecz osób uzależnionych od alkoholu z podziałem na wiek.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 8.

2.3 Młodzież a alkohol.

Pomimo, że dostęp do napojów alkoholowych jest regulowany przez prawo, które zabrania spożywania i sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia, to osoby nieletnie spożywają napoje alkoholowe. Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, podobnie jak ma to miejsce w dorosłej części społeczeństwa. Według Raportu ESPAD 2015r. próby picia ma za sobą 83,8% gimnazjalistów z klas trzecich i 95,8% uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. W czasie ostatnich 12 miesięcy przed badaniem piło jakiekolwiek napoje alkoholowe 71,7% młodszych uczniów i 92,7% uczniów starszych.

Spożywanie alkoholu przez osoby nieletnie ma wiele konsekwencji, w tym również pobyt w izbie wytrzeźwień. Z danych głogowskiej izby wytrzeźwień wynika, iż liczba nieletnich zatrzymanych do wytrzeźwienia w **2017 roku wynosiła 4 osoby**. Byli to chłopcy poniżej 18 roku życia. Liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia zmniejszyła się o 5 osób, w porównaniu z rokiem wcześniejszym (w roku 2016 – 9 osob, w tym 8 chłopców i 1 dziewczyna). Natomiast zatrzymanie osób nieletnich celem wytrzeźwienia w **pomieszczeniach policyjnych nie miały miejsca**.

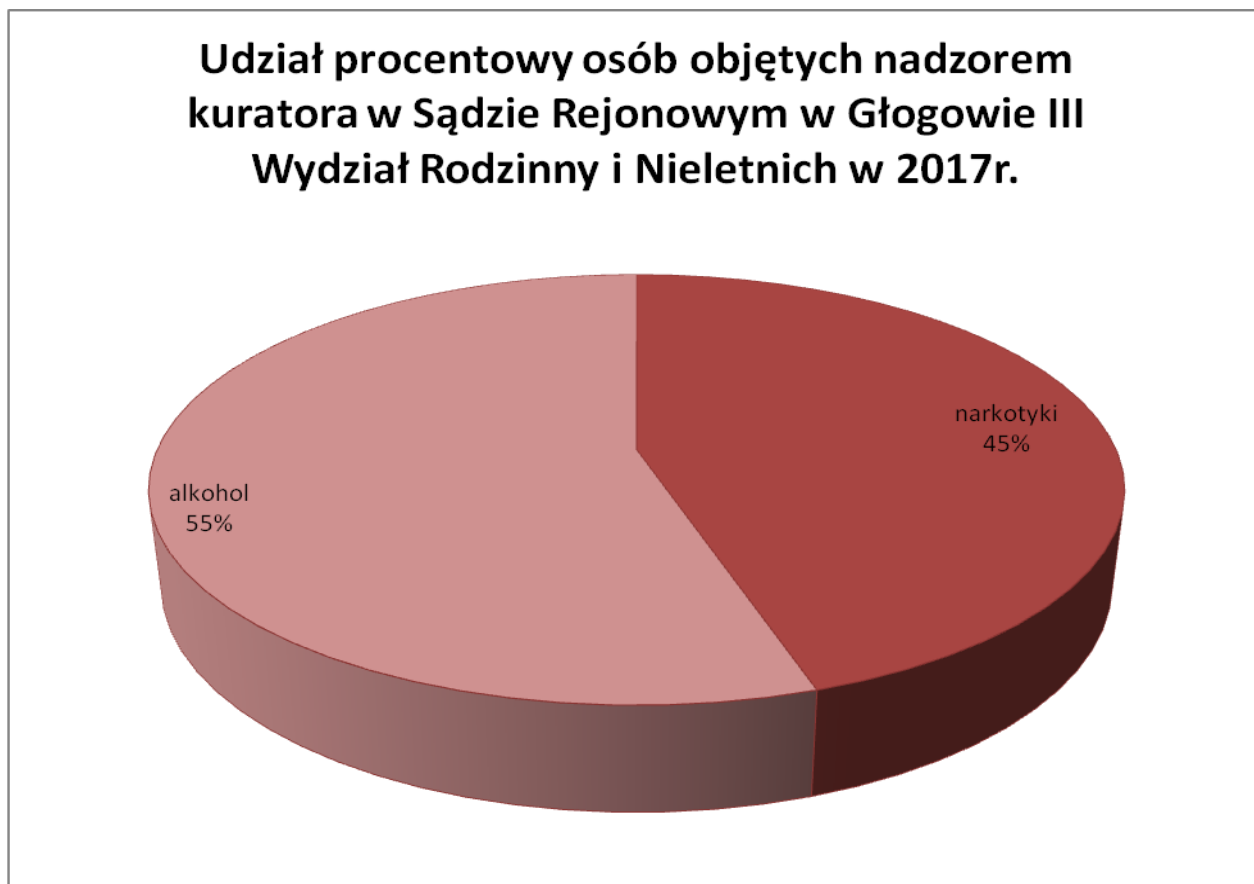
W tabeli nr 9 ujęto liczbę osób objętych nadzorem kuratora w 2017 roku w Sądzie Rejonowym w Głogowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Tabela nr 9. Liczba osób objętych nadzorem kuratora w Sądzie Rejonowym w Głogowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich w roku 2017.

Liczba osób z problemem alkoholowym	11
Liczba osób z problemem narkotykowym	9

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych z Sądu Rejonowego w Głogowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich (pismo z dnia 12.09.2018 r.)

Wykres nr 8. Liczba osób objętych nadzorem kuratora w SR Głogów III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 9.

Z danych wynika, iż ogółem 20 osób nieletnich z problemem jest objętych nadzorem kuratora.

3. Substancje psychoaktywne.

Według Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii do substancji psychoaktywnych zaliczamy:

- alkohol, opiaty, leki uspokajające i nasenne (działające głównie rozluźniająco, uspokajająco, nasennie),
- kanabinoile i inne substancje halucynogenne, lotne rozpuszczalniki (działające głównie euforycznie, powodujące omamy, urojenia),
- kokaina i inne substancje stymulujące, nikotyna (działające pobudzająco, podwyższające nastrój).

Używanie towarzyskie, eksperymentalne narkotyków coraz częściej jest stałym elementem funkcjonowania młodzieży, młodych dorosłych. Pozycja narkotyków „rekreacyjnych” takich jak marihuana, ekstazy czy leki uspokajające są coraz bardziej powszechnym zjawiskiem. (Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii)

W roku 2017 w Głogowskim Sądzie Rejonowym II Wydziale Karnym zapadło 20 prawomocnych wyroków dla osób dorosłych dotyczących rozprowadzania i handlu narkotykami. Ponadto kuratorzy prowadzą dozory nad 18 osobami z problemem narkotykowym. Natomiast w poniższej tabeli przedstawiono liczbę osób problemem narkotykowym, które skorzystały z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2017 roku.

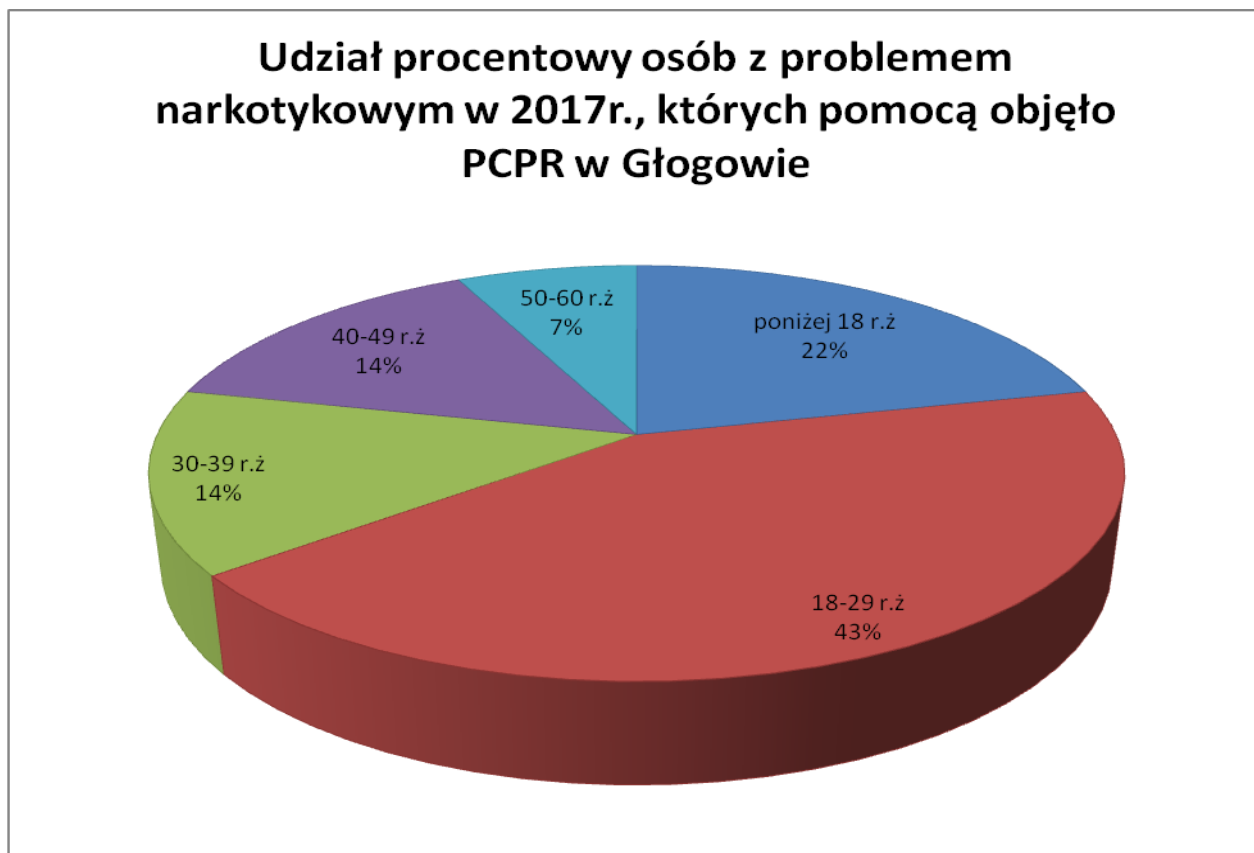
Tabela nr 10. Liczba osób z problemem narkotykowym w 2017r., których PCPR objęło swoją pomocą.

Specyfikacja problemu	Liczba osób z podziałem na wiek
Osoby z problemem narkotykowym	Poniżej 18 r.ż – 3 os.
	18-29 r.ż – 6 os.
	30-39 r.ż – 2 os.
	40-49 r.ż – 2 os.
	50-60 r.ż – 1 os.
	Powyżej 60 r.ż – 0 os.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych PCPR w Głogowie (pismo z dnia 12.09.2018 r.)

Powyższe dane wskazują, iż w 2017 roku skorzystało z pomocy w/w ośrodka 14 osób z problemem narkotykowym, w tym 3 osoby poniżej 18 roku życia. Warto zauważyć, że większa liczba osób nieletnich zgłaszająca się z problemem, to osoby z problemem narkotykowym.

Wykres nr 9. Liczba osób z problemem narkotykowym w 2017r. , których pomocą objęło PCPR w Głogowie.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 10.

W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie objął pomocą 36 osób zażywających środki psychoaktywne. Były to kobiety i mężczyźni w różnym przedziale wiekowym.

Tabela nr 11. Liczba osób zażywających środki psychoaktywne w 2017r., objęte pomocą MOPS Głogów.

Osoby zażywające środki psychoaktywne	Kobiety			Mężczyźni		
	11			25		
Łącznie	0 os. do 18 r.ż.	11 os. 19-40 lat	0 os. 41-65 lat	1 os. do 18 r.ż.	39 os. 19-40 lat	41 os. 41-65 lat
Razem	36					

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych MOPS (pismo z dnia 14.09.2018 r.)

Wykres nr 10. Liczba osób zażywających środki psychoaktywne w 2017r., których pomocą objął MOPS Głogów.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 11.

PROBLEM "DOPALACZY"

„Dopalacze” to zwyczajowe określenie pewnej grupy substancji psychoaktywnych, których działanie jest zbliżone do działania znanych nielegalnych substancji, znajdujących się w Polsce pod kontrolą prawną na mocy Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Najnowsze zmiany legislacyjne z lipca 2018r. które weszły w życie w dniu 21 sierpnia 2018r., wprowadziły dość zasadnicze zmiany w sposobie obejmowania kontrolą nowych substancji psychoaktywnych („dopalaczy”), jak również środków odurzających oraz substancji psychotropowych. Według nowych zapisów w ustawie „dopalacze” zostały de facto zrównane z narkotykami. Posiadanie „dopalaczy” jest karane, a posiadaczom ww. substancji grozi kara grzywny, ograniczenia lub pozbawienia wolności. W przypadku posiadania znacznych ich ilości grozi kara pozbawienia wolności do lat 3, za handel nimi – nawet do lat 12.

Policjanci każdego dnia podejmują kilkanaście tysięcy interwencji. Często zdarza się, że interweniują wobec osób znajdujących się pod wpływem dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. Ostatnie przypadki w kraju pokazują, że pomimo podjętej przez policjantów oraz służby medyczne pomocy niestety nie udaje się uratować życia osobom, które zażyły dopalacze. (Komenda Główna Policji dostęp 21.08.2018). Dane otrzymane z Komendy Powiatowej Policji w Głogowie (pismo z dnia 31.08.2018 r.) informują, iż liczba osób zatrzymanych za posiadanie substancji psychoaktywnych to **115** osób.

Tabela nr 12. Dane za 2017 rok, które dotyczą udzielonych porad w Punktach Konsultacyjnych MCWR Głogów dla osób z problemem narkotykowym.

Liczba osób korzystających z porad udzielanych	2017
w Punktach	110

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych MCWR.

Punkt konsultacyjny dla osób z problemem narkotykowym przeznaczony jest dla osób bezpośrednio dotkniętych problemem, a także ich bliskich. Punkt prowadzony jest przy współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR.

4. Przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym.

Zgodnie z art. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi "udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą" jest zadaniem własnym gmin realizowanym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Według danych Komendy Głównej Policji w 2017 r. nastąpił wzrost liczby przypadków przemocy w rodzinie – odnotowano 92 529 sytuacji na terenie całej Polski. Dominującą kategorią przemocy w rodzinie była przemoc psychiczna i kolejno przemoc fizyczna, ekonomiczna, seksualna. Osoby wobec których istnieje podejrzenie, że stosowały przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu stanowią 60,48% ogółu osób odnotowanych. Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub innej tego typu placówki to: 6 574 mężczyzn, 367 kobiet oraz 4 osoby nieletnie (KGP 20.08.2018r.)

Tabela nr 13. Zakres oferowanej pomocy i wsparcia przez MCWR Głogów, osobom doświadczającym przemocy, a także osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom, w tym liczba odbiorców.

Nazwa świadczenia	2017
Świadczenia pomocy w punktach informacyjno – konsultacyjnych i terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy	255
Świadczenie pomocy w punktach informacyjno - konsultacyjnych i terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin	520
Udzielanie pomocy prawnej rodzinom z problemem alkoholowym, a w szczególności dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	184
Organizacja zajęć w programie ponadpodstawowym min. grupy edukacyjno-terapeutyczne i wsparcia	104

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych MCWR z 2017r.

Liczba ujawnionych przypadków przemocy domowej w roku 2017, w stosunku do których sporządzono „Niebieskie Karty” i przekazano je do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Głogowie przedstawiona została w tabeli nr 14

Tabela nr 14. Liczba pokrzywdzonych i sprawców w wyniku przemocy domowej.

Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	383
Liczba sprawców przemocy (osoby podejrzane o stosowanie przemocy)	161
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	102

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (pismo z dnia 14.09.2018 r.)

5. Nietrzeźwość w miejscach publicznych.

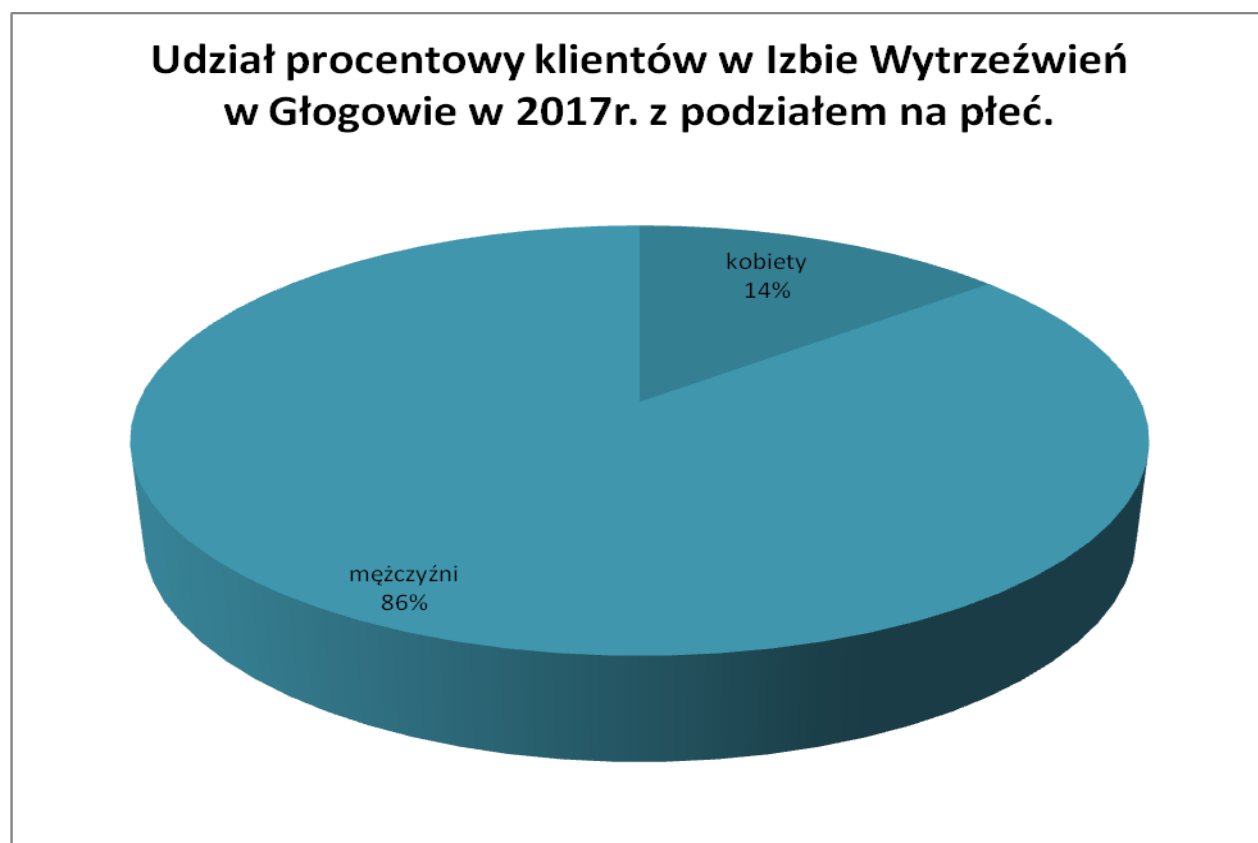
Zgodnie z przepisami art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień.

Tabela nr 15. Liczba klientów w Izbie Wytrzeźwień w Głogowie w 2017r. z podziałem na wiek i płeć.

Łączna liczba klientów na Izbie Wytrzeźwień w 2017r.	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni	
			Chłopcy	Dziewczyny
1568	221	1343	4	0

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Izby Wytrzeźwień (pismo z dnia 23.08.2018 r.)

Wykres nr 11. Liczba klientów Izby Wytrzeźwień w Głogowie w 2017r.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 15.

Tabela nr 16. Liczba osób nietrzeźwych umieszczonych w pomieszczeniach policyjnych KPP Głogów z podziałem na płeć oraz wiek.

Liczba zatrzymanych osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	Kobiety	Mężczyźni	Nieletni
48	7	41	0

Źródło. Opracowanie na podstawie danych KPP Głogów (pismo z dnia 31.08.2018 r.)

Wykres nr 12. Liczba osób nietrzeźwych umieszczonych w pomieszczeniach policyjnych KPP Głogów w 2017r.

Źródło. Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 16.

Tabela nr 17. Dane otrzymane z Sądu Rejonowego w Głogowie – II Wydziału Karnego dotyczące prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w 2017 roku.

Liczba prawomocnych wyroków dot. prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu	232
---	------------

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych Sądu Rejonowego w Głogowie (pismo z dnia 05.09.2018 r.)

Ponadto kuratorzy prowadzą dozory wobec 59 osób z problemem alkoholowym.

6. Zasoby instytucjonalne.

Realizacja zadań wynikających z Programu jest efektywniejsza dzięki zaangażowaniu wielu instytucji, jak i osób w nich zatrudnionych. Każdy z tych podmiotów cechują określone możliwości, dzięki którym zwiększa się skuteczność oddziaływań pomocowych. Jednostki zajmujące się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii na terenie Gminy Miejskiej Głogów, to placówki zdrowia, placówki edukacyjne, organizacje pozarządowe, kościoły oraz osoby fizyczne.

VI. CELE GŁÓWNE, SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA PROGRAMU

Cel strategiczny: Ograniczenie skali występujących na terenie miasta uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w tym przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny Programu jest zgodny z celem operacyjnym nr 2 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 - **Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami ryzykownymi.**

Realizacja zadań przedstawiona w tabeli poniżej zmierza do osiągnięcia założonego celu strategicznego oraz operacyjnego nr 2 NPZ i prowadzona jest w zakresie:

- działań promocyjno – edukacyjnych,
- szkoleniowych,
- zadań regulacyjnych i zapewniających skuteczne egzekwowanie przepisów, w tym m.in. zmniejszenie dostępności fizycznej alkoholu,

- redukcji szkód,
- oraz na poziomach profilaktyki uniwersalnej selektywnej i wskazującej

Kiedy jest mowa o:

- **profilaktyce uniwersalnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na całe populacje, to jest działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych;
- **profilaktyce selektywnej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, to jest działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych lub innych zaburzeń zdrowia psychicznego;
- **profilaktyce wskazującej** – rozumie się przez to profilaktykę ukierunkowaną na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka demonstrujące wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub NSP bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych, ale jeszcze niespełniające kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazujące na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych.

CEL GŁÓWNY

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat szkodliwości oraz wczesnej inicjacji alkoholowej, narkotykowej, nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków wśród mieszkańców Głogowa.
2. Poszerzanie i wspieranie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dorosłych, dzieci, młodzieży, w tym pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych, kulturalno - oświatowych, sportowych

i rekreacyjnych.

3. Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków do zmiany trybu życia, w tym podjęcia leczenia odwykowego. Tworzenie platformy współpracy z instytucjami, osobami fizycznymi i prawnymi służącej do rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

L.p.	Nazwa zadania	Wskaźniki wykonania zadania
1.	Kontynuacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym oraz wdrażanie nowych.	Liczba uczestników (uczniów, szkół).
2.	Wspomaganie organizacyjno-finansowe alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci młodzież, inicjatyw sportowych i kulturalnych podejmowanych w ramach promocji zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów adresowanych do mieszkańców Głogowa.	Liczba uczestników. Liczba przedsięwzięć.
3.	Realizacja programów opiekuńczo – wychowawczych obejmujących swym działaniem środowisko lokalne głogowskich osiedli w świetlicach i klubach środowiskowych.	Liczba uczestników. Liczba posiłków. Liczba zatrudnionych osób.
4.	Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci, w tym z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Liczba uczestników.
5.	Wspomaganie realizacji działań profilaktycznych w szkołach, przedszkolach, zgodnych z założeniami lokalnego programu profilaktyki, obejmującego populację uczniów.	Liczba uczestników. Liczba działań profilaktycznych.
6.	Kontynuacja lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich. Organizacja/ współorganizacja konferencji.	Liczba uczestników.
7.	Promowanie i prowadzenie działań edukacyjnych w miejscowych mediach.	Liczba emisji spotów, programów, artykułów

		w prasie. Liczba wejść na stronę internetową MCWR.
8.	Wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki takich jak: pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców, pracowników samorządu terytorialnego, rodziców i organizacji pozarządowych, wolontariuszy i innych m.in. organizacja konferencji i szkoleń.	Liczba uczestników. Liczba szkoleń.
9.	Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii odpowiednich służb na szczeblu wojewódzkim i samorządu gminnego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, monitorowania problemów uzależnień.	Liczba pozyskanych materiałów edukacyjnych.
10.	Opracowanie lub/i zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki, w tym ulotek, broszur, plakatów oraz wykorzystywanie gotowych opracowań.	Liczba informatorów, ulotek, plakatów, broszur.

CEL GŁÓWNY

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom interdyscyplinarnej, kompleksowej, szybkiej i skutecznej pomocy, w tym w szczególności w zakresie zatrzymania występującej w nich przemocy.
2. Poprawa funkcjonowania psychospołecznego dzieci i osób dorosłych, członków rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub problemem przemocy.
3. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym.

L.p.	Nazwa zadania	Wskaźniki wykonania zadania
1.	Podejmowanie działań pomocowych wobec członków rodzin, w tym osób z problemem uzależnienia.	Liczba, działań pomocowych.
2.	Prowadzenie na terenie miasta grup edukacyjno – terapeutycznych i wsparcia.	Liczba uczestników. Liczba grup.
3.	Prowadzenie punktów informacyjno - konsultacyjnych dla osób doznających przemocy w rodzinie.	Liczba osób korzystających z punktu. Liczba porad. Liczba punktów.
4.	Finansowanie dyżurów prawnika udzielającego porad w zakresie prawa rodzinnego.	Liczba osób korzystających z punktu.
5.	Inicjowanie działań zmierzających do budowania systemu współpracy na rzecz pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym.	Liczba współpracujących organizacji, instytucji, osób, rodzin.
6.	Organizacja i finansowanie działań edukacyjnych oraz szkoleniowych służących zmniejszeniu skali zjawiska przemocy .	Liczba uczestników. Liczba szkoleń.
7.	Udzielanie dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym pomocy socjoterapeutycznej i innej.	Liczba uczestników.
8.	Doposażenie oraz realizacja niezbędnych remontów pomieszczeń służących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.	Zakupiony sprzęt, oraz zakres przeprowadzonych remontów.

CEL GŁÓWNY

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków oraz osobom pijącym szkodliwie i osobom eksperymentującym z narkotykami odpowiedniej oferty w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
2. Poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.

L.p.	Nazwa zadania	Wskaźniki wykonania zadania
1.	Monitorowanie dostępności do leczenia dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, narkotyków i członków ich rodzin.	Liczba wniosków złożonych dot. rozpatrzenia możliwości leczenia odwykowego. Liczba skierowań do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich o przymusowe leczenie.
2.	Rozpowszechnianie w miejscach publicznych informacji na temat uzależnień i możliwości ich leczenia.	Liczba informatorów, ulotek.
3.	Organizacja i finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym, (m.in. grupy edukacyjno - terapeutyczne i wsparcia).	Liczba osób uczestniczących w zajęciach.
4.	Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc terapeutyczną, psychologiczną, lekarską dla młodzieży, osób uzależnionych i ich rodzin.	Liczba współpracujących organizacji i instytucji.
5.	Pomoc finansowa dla stowarzyszeń i klubów trzeźwościowych w celu utrzymania różnych form oddziaływań terapeutycznych, m.in. poprzez finansowanie programu terapeutycznego na zgrupowaniach wyjazdowych oraz pokrycia kosztów przejazdu na zgrupowania abstynenckie.	Liczba wspieranych organizacji. Liczba uczestników działań.
6.	Finansowanie bazy lokalowej dla Klubu Abstynenta „Skarbnik”, grup edukacyjno terapeutycznych, grupy AA. Współpraca w celu stworzenia społeczności abstynenckiej jako formy oparcia dla trzeźwiejących alkoholików.	Liczba wspieranych organizacji. Liczba uczestników działań.

7.	Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji i wiedzy przez realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na temat choroby alkoholowej, sposobów jej leczenia i innych uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba uczestników. Liczba szkoleń. Liczba godzin dydaktycznych szkoleń.
8.	Występowanie bezpośrednio do sądów w charakterze oskarżyciela publicznego, przeciwko podmiotom prowadzącym reklamę napojów alkoholowych, niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.	Liczba skierowanych wniosków.
9.	Prowadzenie punktów Informacyjno - konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin.	Liczba osób korzystających z punktu. Liczba porad. Liczba punktów.
10.	Kierowanie bezpośrednio do Policji lub Prokuratury spraw związanych z naruszeniem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, czy osobom poniżej lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie w nich w charakterze oskarżyciela publicznego	Liczba skierowanych spraw.
11.	Organizacyjne i finansowe wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, przemocy w rodzinie, rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.	Liczba wspieranych działań. Liczba osób.
12.	Wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów pozarządowych i innych zajmujących się rozwiązywaniem problemów	Ilość wspieranych działań. Liczba osób oraz podmiotów korzystających ze wsparcia.

	uzależnień, w tym dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji programu prowadzonego w ramach Gminnego Programu.	
13.	Współpraca pozafinansowa, polegająca na wymianie informacji, konsultacjach i tworzeniu zespołów o charakterze doradczym oraz na udzielaniu rekomendacji.	Liczba osób oraz podmiotów korzystających ze wsparcia.
14.	Monitorowanie procedury dotyczącej podjęcia czynności zobowiązania do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego. Opłacanie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia (na badanie do biegłego kieruje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).	Liczba skierowanych wniosków.

VII. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizator	Odbiorca
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.				
1.	Wspomaganie organizacyjno – finansowe alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe poprzez wspomaganie i organizację inicjatyw sportowych, kulturalnych podejmowanych w ramach promocji zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów adresowanych do mieszkańców Głogowa.			
	Noworoczny Marszobiegi	I kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Głogowa
	„Zima w mieście”	I i IV kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	Dzieci, młodzież, dorośli – mieszkańcy Głogowa
	Rodzinna Majówka	II kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje	Dzieci, młodzież, dorośli

			pozarządowe	– mieszkańcy Głogowa
	Dzień Dziecka, Mikołajki	II, IV kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Głogowa
	„Wakacje w mieście”	III kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	Dzieci, młodzież, dorośli – mieszkańcy Głogowa
2.	Realizacja programów opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych w świetlicach i klubach środowiskowych.	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe, głogowskie szkoły	Dzieci i młodzież wymagająca tego typu wsparcia
3.	Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno - terapeutycznym dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	III kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	Dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym
4.	Kontynuacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym oraz wdrażanie nowych programów, w tym rekomendowanych.	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe, głogowskie szkoły	Dzieci, młodzież głogowskich szkół
5.	Wspomaganie realizacji działań profilaktycznych w szkołach zgodnych z założeniami lokalnego programu profilaktyki, obejmującego populację uczniów.	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	Dzieci, młodzież głogowskich szkół
5.1	Inicjowanie działań w kierunku tworzenia lokalnych działań profilaktycznych	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	Dzieci, młodzież głogowskich szkół
5.2	Profilaktyczne przedstawienia, spektakle teatralne i muzyczne	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	Dzieci, młodzież głogowskich szkół, nauczyciele, rodzice

				i opiekunowie
5.3	Zajęcia edukacyjne dla rodziców „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”	Cały rok	MCWR	Rodzice, wychowawcy i opiekunowie
5.4	Warsztaty edukacyjno – profilaktyczne	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	Dzieci i młodzież głogowskich szkół
5.5	Przegląd spektakli o tematyce profilaktycznej „Teatrapia”	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, głogowskie szkoły	Dzieci i młodzież głogowskich szkół, nauczyciele
5.6	Koncerty profilaktyczne	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe, głogowskie szkoły	Dzieci, młodzież i osoby dorosłe
6.	Kontynuacja lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR	nauczyciele, wychowawcy, rodzice, dorośli mieszkańcy Głogowa, instytucje i organizacje pozarządowe
6.1	„Prowadzę Jestem Trzeźwy”	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	kierowcy, uczestnicy szkół nauki jazdy, mieszkańcy Głogowa
6.2	Prowadzenie akcji profilaktycznych dla kierowców, w tym m.in. wręczanie ulotek oraz zawieszek zapachowych z hasłem kampanii	I i IV kwartał	Gmina Miejska Głogów, MCWR, KPP	Kierowcy, użytkownicy dróg

6.3	Informacje i edukacja poprzez lokalne media, materiały informacyjno - edukacyjne	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR	Mieszkańcy Głogowa
6.4	„Bez dowodu nie kupisz”	Cały rok	GKRPA, MCWR, KPP, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe	sprzedawcy napojów alkoholowych, młodzież i dorośli mieszkańcy Głogowa.
6.5	Szkolenia dla sprzedawców	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, GKRPA	Sprzedawcy napojów alkoholowych
6.6	Systematyczne przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Cały rok	GKRPA	Sprzedawcy napojów alkoholowych
6.7	„Postaw na rodzinę”	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
7.	Promowanie i prowadzenie działań edukacyjnych w głogowskich mediach.	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Głogowa, organizacje pozarządowe
8.	Wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki tj.: pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców i pracowników organizacji pozarządowych, wolontariuszy i innych m.in. organizacja konferencji i szkoleń.	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	pedagodzy, psychologdy nauczyciele, wychowawcy i pracownicy organizacji pozarządowych, wolontariusze
9.	Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz przedstawicielami odpowiednich służb na szczeblu wojewódzkim i	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR	Mieszkańcy Głogowa

	samorządu gminnego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń.			
10.	Opracowanie lub/i zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki, w tym ulotek, broszur, plakatów oraz wykorzystywanie gotowych opracowań	Cały rok	Gmina Miejska Głogów, MCWR, organizacje pozarządowe	Mieszkańcy Głogowa

VIII. WNIOSKI

Z pozyskanych danych ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 możemy wysnuć wnioski:

- w porównaniu z rokiem 2016 liczba mieszkańców Głogowa (zameldowanych na pobyt stały) zmalała o 585 osób,
- w Głogowie w roku 2017 wydano 129 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, dostępność alkoholu w naszym mieście jest na wysokim poziomie, mimo spadku liczby punktów sprzedaży,
- zwiększenie cotygodniowych cyklicznych działań na rzecz osób z problemem alkoholowym w roku 2017 (w porównaniu z rokiem 2016),
- liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych w roku 2017 to 158 (w roku 2016 -146 osoby) oraz alkoholu w 2017 362 osoby (w roku 2016 -352 osoby) dane uzyskane z Głogowskiego Szpitala Powiatowego sp. z o.o. w Głogowie,
- zwiększona liczba członków rodzin z problemem alkoholowym, u których podjęte zostały działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, natomiast zmniejszona liczba osób w stosunku do których podjęte zostały czynności zobowiązujące do podjęcia leczenia, wystąpienia do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, a także zmniejszenie rozmów interwencyjno – motywujących,

- w 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej objął pomocą 143 osoby z problemem alkoholowym i 36 osób zażywających środki psychoaktywne, natomiast wśród osób współuzależnionych znajdowały się 83 osoby,
- z danych Ośrodka Interwencji Kryzysowej wynika, iż w 2017 roku skorzystało z pomocy 25 osób z problemem alkoholowym, w tym 1 osoba poniżej 18 roku życia oraz 125 osób z problemem współuzależnienia, a 14 osób z problemem narkotykowym, w tym 3 osoby poniżej 18 roku życia. Warto zauważyć, że większa liczba osób nieletnich zgłaszająca się z problemem, to osoby z problemem narkotykowym,
- liczba nieletnich objętych nadzorem kuratora w 2017 roku w Sądzie Rejonowym w Głogowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich wynosi 20 osób (11 osób z problemem alkoholowym, 9 osób z problemem narkotykowym), natomiast w Wydziale Karnym zapadło 20 prawomocnych wyroków dla osób dorosłych dotyczących rozpowszechniania i handlu narkotykami. Ponadto kuratorzy prowadzą dozory nad 18 osobami z problemem narkotykowym,
- zakres oferowanej pomocy i wsparcia przez MCWR Głogów, osobom doświadczającym przemocy, a także osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom zwiększyła się o 303 osoby,
- liczba ujawnionych przypadków przemocy domowej w roku 2017, w stosunku do których sporządzono „Niebieskie Karty” i przekazano je do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Głogowie, to: pokrzywdzeni w wyniku przemocy domowej – 383 osoby, sprawcy przemocy (osoby podejrzane o stosowanie przemocy) – 161 osoby, sprawcy przemocy domowej pod wpływem alkoholu – 102 osoby,
- zatrzymania za nietrzeźwość w miejscach publicznych w Głogowie przedstawiają dane otrzymane z Głogowskiej Izby Wyrzeźwień i Komendy Powiatowej Policji: łączna liczba klientów na Izbie Wyrzeźwień w 2017r. to 1568 osób, tym 4 nieletnich chłopców, natomiast liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wyrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych to 48 osób. Prawomocne wyroki dot. prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, które zapadły w 2017 roku w Sądzie Rejonowym w Głogowie – II Wydział Karny wynosiły 232 wyroki.

IX. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację planowanych zadań ich skuteczność, oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Monitorowanie będzie polegało na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji dotyczących Programu, w tym w ujęciu finansowym i rzeczowym poprzez:

1. Sprawozdania wewnętrzne - merytoryczne i finansowe – półroczne, roczne.
2. Sprawozdania zewnętrzne dla:
 - Urzędu Miejskiego dotyczącego realizacji zadań samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz PARPA – G1.

Ewaluacja obejmować będzie przedstawienie - podsumowanie programu w stosunku do założeń, celów, podjętych działań, w okresie objętym harmonogramem, jak również liczby beneficjentów.

Jakość i efekty realizowanych zadań Programu są niezmiennie ważne dla wszystkich instytucji, organizacji, podmiotów i osób realizujących politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie Głogowa.

X. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w pracach Gminnej Komisji członkowie otrzymują wynagrodzenie.
2. Wysokość wynagrodzenia ustala się procentowo w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale 2017 r. w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zwanego dalej przeciętnym wynagrodzeniem.
3. Wynagrodzenie przysługuje za realizację zadań podejmowanych przez członków Gminnej Komisji w ramach pracy w Zespołach Problemowych oraz za udział w pracach Komisji na posiedzeniach plenarnych:
 - a) 9% przeciętnego wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji i Zespołu,
 - b) 8% przeciętnego wynagrodzenia dla członka Komisji.
4. Wypłata wynagrodzenia następuje po przepracowanym miesiącu, przelewem na konto, na podstawie pisemnego potwierdzenia obecności.

XI. ZASADY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W TYM SPOSÓB POZYSKIWANIA REALIZATORÓW PROGRAMU

1. Zadania wynikające z Gminnego Programu koordynuje i realizuje Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy Miejskiej Głogów w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 - Przeciwdziałanie Alkoholizmowi i rozdział 85153 - Zwalczanie Narkomanii.
3. Ujęcie w planie budżetowym na dany rok nie stanowi o przyznaniu dotacji lub innej formy finansowania.
4. Pozyskiwanie realizatorów Programu (za wyjątkiem jednostek i zakładów budżetowych miasta) odbywa się poprzez:
 - a) zlecenie instytucjom wykonania określonych zadań Programu na podstawie umów cywilnoprawnych,
 - b) zlecenie organizacjom pozarządowym wykonania określonych zadań Programu na podstawie dotacji zgodnie z zasadami przyjętymi uchwałą Rady Miejskiej w tym zakresie,
 - c) finansowanie ofert lub ich zakup od osób fizycznych i prawnych, na podstawie umów cywilnoprawnych,
 - d) ogłaszanie konkursów ofert na tematyczne zadania programu (np. szkolenia, imprezy) wg zapotrzebowania,
 - e) poszukiwanie i angażowanie nowych osób przygotowanych profesjonalnie do działań i pracy w zakresie realizacji Gminnego Programu, zawieranie umów - zleceń na realizację określonych zadań Programu, wspomaganie ich doskonalenia zawodowego,
 - f) pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji Programu, poprzez dofinansowywanie ich udziału w szkoleniach, warsztatach, seminariach itp.

XII. Wykaz tabel:

Tabela nr 1. Liczby limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych.....	5
Tabela nr 2. Podjęte i podejmowane działania na rzecz trzeźwego życia przez KA „Skarbnik” w Głogowie.....	6
Tabela nr 3. Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu – dorośli, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.....	8
Tabela nr 4. Liczba osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu z podziałem na wiek, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.....	9
Tabela nr 5. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób z problemem alkoholowym.....	11
Tabela nr 6. Liczba osób z problemem alkoholowym objęte pomocą MOPS Głogów.....	11
Tabela nr 7. Liczba osób współuzależnionych objętych pomocą MOPS Głogów.....	12
Tabela nr 8. Działania PCPR w 2017r. na rzecz osób uzależnionych od alkoholu.....	13
Tabela nr 9. Liczba osób objętych nadzorem kuratora w Sądzie Rejonowym w Głogowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich w roku 2017.....	15
Tabela nr 10. Liczba osób z problemem narkotykowym w 2017r., których PCPR objęło swoją pomocą.	17
Tabela nr 11. Liczba osób zażywających środki psychoaktywne w 2017r., objęte pomocą MOPS Głogów.....	18
Tabela nr 12. Dane za 2017 rok, które dotyczą udzielonych porad w Punktach Konsultacyjnych MCWR Głogów dla osób z problemem narkotykowym.....	20
Tabela nr 13. Zakres oferowanej pomocy i wsparcia przez MCWR Głogów, osobom doświadczającym przemocy, a także osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom, w tym liczba odbiorców.....	21
Tabela nr 14. Liczba pokrzywdzonych i sprawców w wyniku przemocy domowej.....	21
Tabela nr 15. Liczba klientów w Izbie Wytrzeźwień w Głogowie w 2017r. z podziałem na wiek i płeć.	22
Tabela nr 16. Liczba osób nietrzeźwych umieszczonych w pomieszczeniach policyjnych KPP Głogów z podziałem na płeć oraz wiek.....	23

Tabela nr 17. Dane otrzymane z Sądu Rejonowego w Głogowie – II Wydziału Karnego dotyczące prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu w 2017 roku..... 24

XIII. Wykaz wykresów:

Wykres nr 1. Działania na rzecz osób z problemem alkoholowym (porównanie roku 2016 i 2017).....	8
Wykres nr 2. Liczba osób, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych oraz alkoholu w 2017r.....	9
Wykres nr 3. Ilość osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.....	10
Wykres nr 4. Ilość osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu, które zgłosiły się do Poradni Leczenia Uzależnień w Głogowie.....	10
Wykres nr 5. Liczba osób u których wystąpił problem alkoholowy objętych pomocą MOPS Głogów.	12
Wykres nr 6. Liczba osób współuzależnionych, które zostały objęte pomocą MOPS Głogów.....	13
Wykres nr 7. Działania PCPR w Głogowie w 2017r. na rzecz osób uzależnionych od alkoholu z podziałem na wiek.....	14
Wykres nr 8. Liczba osób objętych nadzorem kuratora w SR Głogów III Wydział Rodzinny i Nieletnich.....	16
Wykres nr 9. Liczba osób z problemem narkotykowym w 2017r. , których pomocą objęło PCPR w Głogowie.....	18
Wykres nr 10. Liczba osób zażywających środki psychoaktywne w 2017r., których pomocą objął MOPS Głogów.....	19
Wykres nr 11. Liczba klientów Izby Wyrzeźwień w Głogowie w 2017r.....	22
Wykres nr 12. Liczba osób nietrzeźwych umieszczonych w pomieszczeniach policyjnych KPP Głogów w 2017r.	23

OPRACOWANIE:

Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie